

**„Nemadomfel Ház” kistérségi felzárkóztató program
mélyszegénységben élő gyermekek számára**

Nem Adom Fel Alapítvány
2011. március 28.

Tartalomjegyzék

I. BEVEZETŐ AZ ALAPÍTVÁNYRÓL ÉS A „NEMADOMFEL HÁZ” PROGRAMRÓL	3
1. Röviden a Nem Adom Fel Alapítványról	3
2. A „Nemadomfel Ház” program rövid leírása	3
II. A PROGRAM INDOKOLTSÁGA ÉS CÉLKITŰZÉSEI	4
III. A „NEMADOMFEL HÁZ” MODELLPROGRAM	5
IV. TERVEK A JÖVŐRE VONATKOZÓAN	7
V. A MODELLPROGRAM EGYEDISÉGE, VÁRT HATÁSA, NEHÉZSÉGEI	8
VI. ÉLETKÉPEK A NEMADOMFEL HÁZBÓL	9
VII. A PROGRAM SAJTÓJA	10
1. NÉHÁNY VIDEÓ A PROGRAMRÓL ÉS AZ ELŐKÉSZÍTÉSÉRŐL	10
2. NÉHÁNY AZ INTERNETEN MEGJELENT CIKKEK KÖZÜL	11

I. BEVEZETŐ AZ ALAPÍTVÁNYRÓL ÉS A NEMADOMFEL HÁZ PROGRAMRÓL

I.1. RÖVIDEN A NEM ADOM FEL ALAPÍTVÁNYRÓL

A Nem Adom Fel Alapítvány azon gondolatkör, értékrend mentén jött létre 2005-ben, hogy „mindenki elég gazdag ahhoz, hogy másoknak segítsen”. Hisszük, hogy ez a mondat valóban igaz mindenkire, legyen az fogyatékos ember, roma, szegénységben élő, vagy éppen olyan, akinek mindene megvan. Alapítványunk célja, hogy a társadalom valamilyen okból hátrányos helyzetű tagjait önmagukban bízó, önálló, a saját és a társadalom jövőjéért tenni akaró emberekké tegye. Mindezek elérésére legjobb módszer a példamutatás – azzal, hogy minden programunkban fontos szerepet kapnak a fogyatékos emberek, nem csak számukra teremtünk munkalehetőséget, hanem közben társadalmunk szemléletmódját is formáljuk. Változatos és egyre bővülő programjainkkal ugyanazt a központi üzenetet igyekszünk alátámasztani: bármilyen háttérből is jövünk, mindannyian elég gazdagok vagyunk ahhoz, hogy másoknak segítsünk.

Az Alapítvány megalakulása óta a programok, események, kezdeményezések egyre szélesebb köre által igyekszik eleget tenni a fenti célkitűzéseknek. Minden jelenleg működő programunk azon fő céllal jött létre és működik, hogy a társadalom fent említett hátrányos helyzetű tagjait felemelje, megerősítse. Alapítványunknak jelenleg 8 működő programja van, ezek közül egy a 2010. májusban elindított „Nemadomfel Ház” program.

I.2. A „NEMADOMFEL HÁZ” PROGRAM RÖVID LEÍRÁSA

A 2009-ben megrendezett Jobb velünk a világ! jótékonysági koncert bevételéből Alapítványunk egy olyan modellprogramot indított el a Borsod megyei Szendrőládon, amely mélyszegénységben élő gyermekek számára biztosít lehetőséget a társadalomban való együttélés szabályainak elsajátítására, tehetségük kibontakoztatására. A program a Böjte Csaba által Erdélyben elindított napköziotthonok pedagógiai mintájára épül fel, és elsősorban az óvodás, alsó tagozatos iskolás korosztály fejlesztését célozza meg. Különlegessége ezen kívül, hogy az elindítást lehetővé tevő fogyatékos fiatalok nem külső tényezőként próbálták bevinni ezt a programot a település zárt közösségébe, hanem a helyi lakossággal folyamatosan együtt gondolkozva, dolgozva jöhetett létre és kezdhetett el működni az első „Nemadomfel Ház”. Az Alapítvány dolgozói és a helyi lakosság között azóta is rendszeres interakció zajlik,

lehetővé téve ezzel a kedvezményezetteknek, hogy megfogalmazzák a programmal kapcsolatos elvárásaikat, észrevételeiket, ötleteiket.

II. A PROGRAM INDOKOLTSÁGA ÉS CÉLKITŰZÉSEI

A Szociális és Munkaügyi Minisztérium 2009-es jelentése szerint Magyarországon a 20 éven aluli eltartottak egyötöde, azaz 420 ezer fiatal él a szegénységi küszöb alatt, s ennek közel kétszerese (850 ezer) a létminimum alatt (Nemzeti Ifjúsági Stratégia, 2009. október). A mélyszegénység olyan többdimenziós jelenség, amelynek egyes összetevői magukban is egy-egy komoly társadalmi problémakört képeznek. Szélsőségesen marginalizálódott, a munkaerőpiacról gyakorlatilag teljesen kiszoruló, alacsony iskolázottságú emberekről, családokról van szó, akiknek még a legelemibb szükségletek, így a mindennapi lakhatási és táplálkozási feltételek megteremtése is gondot jelent. Ez az állapot rendszerint tartós, generációról generációra újratermelődik, és vele együtt ereszt gyökeret egy jelenben élésre koncentráló életszemlélet, az etnikai és szociális szegregáció és stigmatizáció. Ahhoz, hogy ezt a komplex problémakört hatékonyan tudjuk kezelni, és a fenti jelenségek ne gyakoroljanak a szocializációra megrekesztő hatást már kisgyermekkorban, rendkívül fontos az ok-okozati összefüggések felismerése. Ezek ismeretében ugyanis egyértelművé válik, hogy a fenti problémákra elsődlegesen nem az átörökített külső körülmények szintjén kell reagálni. Sokkal mélyebb és tartósabb hatást érhet el egy olyan szemléletmód átadása, amely felülírja ezeket az öröklött mintázatokat, és amelyet a gyermekek magukévá téve a saját akaratukból tudnak majd kilépni a mélyszegénység okozta társadalmi elszigeteltségből, stigmatizációból. A szemlélet átadásának ezen kívül elengedhetetlen része a család és a közösség bevonása, amely így a környezet szemléletmódjának alakításával tovább erősítheti a pozitív hatást.

A Nem Adom Fel Alapítvány ezekre az összefüggésekre és valós szükségletekre reagálva dolgozta ki és indította el a „Nemadomfel Ház” programot, amely egy szilárd általános értékrend gyakorlatban történő átadásán alapul. Ahogy az a program rövid bemutatásában is szerepel, az a Bőjte Csaba által Erdélyben létrehozott és működtetett napköziotthonok mintájára épül fel, a helyi igényekhez igazodva.

A program célkitűzéseinek egymásra épülő elemei:

- a szűkebb és tágabb környezetben boldoguláshoz szükséges eszközrendszer átadása a gyerekeknek
- egyéni és csoportos képességgondozás, motivációfejlesztés
- közösségfejlesztés a családok és a lakosság aktivizálásával

- a településen és településcsoporton belüli kohézió erősítése
- a földrajzi és szociokulturális szegregáció negatív hatásainak mérséklése, a leszakadás mértékének reális csökkentése
- a társadalom figyelmének felhívása egy egyszerűen és alacsony költségvetéssel megvalósuló, hosszú távon ható gyakorlatra

Magyarországon a szegénységben élő gyerekek 60%-a vidéken, elsősorban kistelepüléseken él. Ma Magyarországon 33 az úgynevezett LHH, azaz leghátrányosabb helyzetű kistérségek száma. Ezek közül is a gazdaságilag egyik legkritikusabb Borsod megyei Edelényi kistérségben indítottuk el 2010 májusában modellprogramunkat, elsőként Szendrőládon.

III. A „NEMADOMFEL HÁZ” MODELLPROGRAM

A modellprogram 15 gyermekkel indult el immár 10 hónappal ezelőtt. Kiválasztásuk az önkormányzat és a helyi pedagógusok segítségével történt a szülőkkel való megbeszéléseken keresztül – elsősorban a szociális helyzet súlyosságát szem előtt tartva. 15 családdal kötöttünk szerződést, ami családonként egy-egy gyermeket jelent, de az igény ennél sokkal nagyobb – ennek valamelyest engedve egy-egy testvér is jelen szokott lenni, azaz az állandó létszám 15-20 gyerek között mozog.

A gyerekekkel egy fő több évtizedes tanítói tapasztalattal rendelkező, fiatalos lendületű, elhivatott pedagógus és négy fő cigány származású nevelő foglalkozik (közmunkában). A program minden nap 14.30-tól 19.00 óráig tart.

A programnak helyet adó ingatlant, az első Nemadomfel Házat a helyi önkormányzat ajánlotta fel a program elindulásához, alapterülete 100 nm. Az épülethez tartozik egy hatalmas udvar egy háromrészes melléképülettel, mely állattartásra lesz majd alkalmas, amint sikerül felújítását és a kert végének lekerítését megoldani.

Hangsúlyos, hogy olyan értékalapú nevelés a célunk, amely segíti a családok kulturális sajátosságainak kibontakozását, de egyben a spontán nevelődésből, illetve a fent említett tényezőkből fakadó későbbi integrálódási nehézségeket igyekszik mérsékelni vagy elejét venni. További nagyon lényeges elem, hogy a teljes program a szülők bevonásával működik – ez részben az előkészületek folyamatába történő bevonásukkal, részben pedig a havi egyszeri családlátogatással valósul meg. Ezen kívül havonta egy szombat afféle nyílt napként funkcionál, amikor a szülők végig ott lehetnek, kérdezhetnek, javaslatokat tehetnek.

Az egyes programelemek a fenti célkitűzéseknek megfelelően épülnek fel, vagyis vázlatosan felsorolva a következő mindennapi tevékenységekre koncentrálnak:

- higiénikus és egészséges életmód követelményei
- munka (önkiszolgáló munka és naposi teendők, azok növekvő önállósággal végzése; munkafolyamatok sorrendje; munkamegosztás, stb.)
- étkezési és öltözködési szokások
- közösségi lét (köszönési szokások; egymáshoz való alkalmazkodási képesség fejlesztése; biztonságos, családi hangulat megteremtése és annak óvása; bizalmi kapcsolatok kialakítása; agresszív viselkedés és verbális szokások kezelése; együtt játszás, egymás játékaira és munkájára való odafigyelés, stb.)
- napirend, rendszeresség
- mindezekon keresztül és megfigyeléses alapon személyiségfejlesztés, többek között az alábbiakra odafigyelve: együttműködési készség, mozgáskoordináció, egyensúlyérzék fejlesztése, közösségi magatartás, állóképesség és figyelem fejlesztése, feladattudatosság, érzelmi önfejlesztő képességek fejlesztése, utasítások megértése, egyéni felelősségvállalás, szokásrendszer kialakítása

Bár a fenti tevékenységek állnak az elsajátítandó, átadandó attitűd fókuszpontjában, mindez nem direkt módon, például direkt fegyelmezássel valósul meg, hanem játékon keresztül, örömmel, és ami a legfontosabb: szeretve és szeretettel.

A játékok és egyéb tevékenységek 3-4 fős csoportokban zajlanak, körforgásban, azaz különösen odafigyelve arra, hogy mindenki mindenféle tevékenységgel foglalkozhasson egy időegységben belül (kinti és benti játékok, labdajátékok, asztali játékok, kertészkedés, főzésben segítség, rendrakás, mesélés, kreatív-fejlesztő foglalkozások, stb.). A Házban a gyerekek napi két alkalommal közösen étkeznek (uzsonna és meleg vacsora).

A csoportfoglalkozások mellett nagy hangsúly kerül az egyéni fejlesztésre is: van, akinél a magatartásbeli problémákra kell különösen odafigyelni, van, akivel olvasást kell gyakorolni, vagy a higiénia az, ami a leginkább figyelmet kíván. A létszám korlátozásának az egyik fő motivációja, hogy az összesen 5 felnőtt megfelelő hatékonysággal és következetességgel tudjon az egyes gyerekek problémáira, fejlesztendő területeire odafigyelni.

Végül pedig ez a nem-formális tanulás eszközeit igénybe vevő program csak úgy teljes, ha a gyerekeket időközben folyamatos külső inger és impulzus éri. Ez a havonta-kéthavonta rendszeresen érkező, az Alapítvány körül szerveződő önkéntesek, illetve fogyatékos emberekkel közös táborok, programok révén valósul meg.

A Nemadomfel Ház az elmúlt hónapok során a település egyfajta közösségi központjává alakult, ahova nem csak a programban részt vevők hozzátartozói, hanem a település többi

lakója is szívesen jön. Ezáltal a Házban uralkodó szemléletmód, értékrend a lakosság széles körére is hatással van.

IV. TERVEK A JÖVŐRE VONATKOZÓAN

A „Nemadomfel Ház” program életképességét igazoló egyik tény, hogy minimális költségből fenntartható – hála a helyi közösség lelkes és önkéntes segítségének, támogatásának. Éppen ezért tartjuk a programot átvehetőnek, továbbvihetőnek, és reméljük, hogy ez más, kisebb és nagyobb közösségeket is arra indít majd, hogy átvegyék a programot.

Az elmúlt hónapok működésének tapasztalatai alapján a Nemadomfel Ház program hatékonyan reagál a mélyszegénység és a szegregáció okozta problémákra, olyan szilárd, érték alapú nevelést adva az oda járó gyermekeknek, amely tartósan és széles körben fejt ki hatását motivációjukra, szocializációjukra, és magára a helyi közösségre is. Ahhoz azonban, hogy ez a hatás valóban tartós legyen, és a későbbiekben előnyként szolgáljon a társadalomba való beilleszkedésben, fontos, hogy a nevelési módszerek, a gyerekeket ért hatások minél sokszínűbbek legyenek, és a folyamat minél korábban elkezdődhessen. Ezért programunk kibővítését a következő irányvonalak mentén tervezzük:

1. Létszámbővítés

Szeretnénk a szerződéses családok számát 15-ről 20-ra növelni, hogy bővülhessen a program közvetlen haszonélvezőinek köre, és helyi közösség minél szélesebb rétegét tudjuk a programba bevonni.

2. Funkcionális bővítés

Terveinkben szerepel egy délelőtti fejlesztési-nevelési program indítása 12 fiatal anya számára heti két alkalommal, melyen legkisebb gyermekükkel vesznek majd részt. Itt arról szeretnénk gondoskodni, hogy az anyák már a „kezdetektől” elsajátíthassanak egy olyan nevelési módot, ami a későbbiekben segítségükre lesz gyermeküknek a beilleszkedésben.

3. Egyre sokfélebb környezeti, külső hatások biztosítása

Ezen bővítés keretein belül 4 önkéntes érkezik majd 1-1 hétre a gyerekekhez és anyákhoz, illetve táborozást és egyéb utazásokat szervezünk a külső ingerek, változatos hatások biztosításához. Egy felajánlás révén 7 gyermeknek lehetősége nyílik majd nyár elején Hollandiába utazni 1 hétre.

4. A program kiterjesztése újabb településekre

Már elkezdődtek az egyeztetések a program környező településekre való kiterjesztésére. A szomszédos Balajt településen várhatóan legkésőbb 2012-ben elindulhat egy újabb Nemadomfel Ház, és a környék több települése is érdeklődést mutat a program átvétele iránt.

V. A MODELLPROGRAM EGYEDISÉGE, VÁRT HATÁSA, NEHÉZSÉGEI

A program célkitűzése és megvalósítása több szempotból, mind a problémára adott válasz kivitelezhetősége, mind az egyéb, járulékos társadalmi előnyök tekintetében egyedinek mondható:

- fogyatékos fiatalok kezdeményezésére és aktív részvételével jött létre
- a létrehozásban és fenntartásban kulcsszerepe van a helyi lakosságnak és önkormányzatnak
- valós igényekre reagáló, "alulról megfogalmazott" kezdeményezés, reális célkitűzések mentén egy már bevált gyakorlat mintájára
- a „kívülről” érkezők együttműködésének, a gyerekek utazásainak köszönhetően az előítéletek csökkennek, az állandó külső (szegregált közösségen kívüli) ingerek pozitívan hatnak a gyerekek személyiségfejlődésére
- az egyéni képességfejlesztés, nevelés-gondozás természetes úton egészíti ki az intézményi és spontán nevelés/nevelődés – a későbbi integráció szempontjából sokszor negatív – hatásait
- közösségfejlesztő ereje már a modellprogram elindításánál egyértelműen megmutatkozott
- fenntartása és bővítése alacsony költségvetésű
- megvalósulásának kommunikálása folyamatos
- számos önkéntest vonz, sokféle társadalmi réteget mobilizál

Mindezek mellett meg kell említeni két fő nehézséget a kivitelezhetőséggel kapcsolatban:

- a legfőbb kockázati tényezőt az jelentheti, hogy a valódi folyamatos működés és bővülés pályázatokhoz is kötött, vagyis legrosszabb esetben egy-egy gyermek óvodás kortól megkezdett, körülbelül 4-5 éves fejlesztési programja félbeszakadhat
- sokkal nagyobb az igény, mint a Nemadomfel Ház befogadóképessége, nem könnyű a jelentkező, illetve rászoruló családok, gyerekek között igazságot tenni e tekintetben.

VI. ÉLETKÉPEK A NEMADOMFEL HÁZBÓL

VII. A PROGRAM SAJTÓJA

VII.1. NÉHÁNY VIDEÓ A PROGRAMRÓL ÉS AZ ELŐKÉSZÍTÉSRŐL

MTV Szempont A Nemadomfel Házról:

http://videotar.mtv.hu/Videok/2010/09/26/20/Nem_adjak_fel_Kenyer_jokedv_simogatas_jo.aspx

M2 Hely a nap alatt című műsora az előkészületekről:

<http://www.youtube.com/watch?v=Agj156JjWOO>

Amatőr felvételek Szendrőládról, az előkészületekről, Csaba testvér látogatásáról stb.:

<http://www.youtube.com/watch?v=l4bZ0RQ0KUI>

<http://www.youtube.com/watch?v=5hfoZyBcJDg&feature=related>

<http://www.youtube.com/watch?v=qfZu7FNc22M>

VII.2. NÉHÁNY AZ INTERNETEN MEGJELENT CIKKEK KÖZÜL

Megnyitotta kapuit a szendrőládi Nemadomfel Ház

forrás:

<http://www.rptinfo.hu/WebArticleShow.aspx?AGM=AktualitasokHirek&AN=MegnyitottaKapuit&MN=&LN=Hungarian>

Az országban elsőként, a Borsod megyei Szendrőládon nyitotta meg kapuit a Nemadomfel Ház, a különleges kiegészítő otthon nyitórendezvényét szerdán tartották, az eseményen részt vett Schmittné Makray Katalin, a köztársasági elnök felesége, Mádl Dalma, a volt köztársasági elnök felesége, valamint Bernáth Ildikó miniszteri biztos.

Virággal és műsorral köszöntötték a szendrőládi gyerekek, a Nemadomfel ház "lakói" a fővárosból érkező vendégeket, a lelkes kis közösség iskola után ide érkezik, ahol pedagógusok, helyiek segítségével játékos formában, közös munkával ismerhetik meg mindazt, amit optimális körülmények között egy családban megkapnak. Napközben tartózkodnak az épületben, amelyet udvar és egy általuk megművelt kert vesz körül.

Schmittné Makray Katalin azt mondta: nagyon örül annak, hogy első útja alkalmával épp Szendrőládon vehetett részt ezen a nem mindennapi átadási ünnepségen, amely nemcsak az országban, de a világon is példaértékű.

Hozzátette: tapasztalatai szerint a település szép, rendezett, itt igény van arra, hogy tanuljanak a gyerekek, jussanak valamire az életben, és ezért önmaguk is tesznek valamit.

A családi nevelést kiegészítő otthon számára az önkormányzat ajánlott fel ingatlant. A Nemadomfel Házat mintegy húsz, öt-tíz éves gyerek "tölti meg élettel". Az érdeklődési körüknek megfelelően foglalkoznak velük, és mindehhez kikérik a szülők véleményét is.

Az otthont adományokból valósították meg, első forrása a fogyatékos fiatalok által szervezett 2009-es Jobb velünk a világ! koncert bevétele volt. Emellett a helyiek felajánlásai, közösségek, szervezetek járultak hozzá a ház kialakításához.

Papp Szabolcs, a Jobb velünk a világ! kerekesszékes szóvivője személyes példáját is említve azt mondta: a program célja, hogy játékkal, sporttal, művészetekkel járuljanak hozzá a mélyszegénységből kikerülő, főként cigány származású gyerekek felzárkózásához, integrációs lehetőségeihez.

A tavalyi Jobb velünk a világ! rendezvényen több mint ötmillió forint gyűlt össze, hogy a Bőjte Csaba által szervezett erdélyi napközök mintájára itthon is hasonló intézmény jöhessen létre. Az otthonhoz szükséges ingatlanokat a helyi önkormányzat, illetve egy szendrőládi magánszemély ajánlotta fel. A koncert bevételéből az ingatlanok felújítását és az otthon működtetésének elindítását finanszírozták.

Magyarországon jelenleg mintegy 750 ezer gyermek él szegénységben, ebből legalább 430 ezer valóban nagy nélkülözésben. Közülük sokan az intézményi kereteken kívül, azaz iskola

után nagyon kevés olyan támogatást kapnak, amely segíthet a későbbi beilleszkedéshez szükséges készségek, motivációk kifejlődésében. A fogyatékos fiatalok által kezdeményezett és szervezett Jobb velünk a világ! rendezvénysorozat 2009-es koncertjének bevételeiből most egy olyan modellértékű napközi jöhetett létre, amelynek célja, hogy esélyt adjon a szendrőládi hátrányos helyzetű gyerekeknek.

A Borsod megyei Szendrőlád 1800 lakosából csaknem 1400 roma származású. A családonként átlag 5-8 gyermek legtöbbször a mindennapi betevő falat és a ruházkodás is gondot jelent.

Forrás: MTI

Szendrőládon sem adták fel, sőt!

forrás: <http://www.boon.hu/hirek/BORSOD-ABAUJ-ZEMPLEN/cikk/szendroladon-sem-adtak-fel-sot/cn/news-20100902-11501989>

Szendrőlád - "Megnyitja kapuit a társadalmi beilleszkedést elősegítő Nemadomfel Ház", állt a szendrőládi szerdai esemény meghívójában.

Nos, a kapu tényleg nyitva áll, kisgyerekek ünneplőben, kezükben virágcsokorral várják a vendégeket. A meghívottak fogadására felsorakoztak a ház dolgozói is: Béres Lászlóné vezető (ő az egyetlen pedagógus, egyébként főállása mellett végzi ezt a tevékenységet, tanítás után, igénytől függően akár este 9-ig), valamint még három hölgy és egy férfi, valamennyien közmunkában tevékenykednek.

– Ez az ingatlan négy-öt éve lakatlan volt, amikor áprilisban felkértek bennünket, hogy tegyük lakhatóvá a kiválasztott gyermekekkel, szüleikkel együtt. De rajtuk kívül is sok segítők akadt. Sokan azt mondták, kár a fáradságért, itt úgy sem terem meg semmi – mondja a vezető. Hogy mennyire nem volt igazuk a kétkedőknek, mutatja a takaros ház és porta, a veteményes, sőt a már itt termett, s közös munkával eltett zöldségek.

Túl a próbán

– Úgy gondoltuk, az ünnepélyes megnyitót akkor tartjuk, ha túl vagyunk a próbaidőszakon. Mostanra kijelenthetjük: a próba sikerült. A kiválasztott, mélyszegénységben élő 20 óvodás és alsó tagozatos gyermek szívesen jár hozzánk, a szüleik is együttműködők, habár eleinte kételkedve fogadták a kezdeményezést. Attól tartottak, a gyerekek nem járhatnak haza. Részletesen leírtuk és elmondtuk nekik, miként zajlik egy napunk, s hogy nem a család ellen neveljük a gyerekeket, sokkal inkább velük együttműködve. Feltételként azt kértük: minden nap jöjjön a gyerek, s bármi gondjuk van a szülőknek, osszák meg velünk.

Megtudjuk, itt nincs tanulás, a Házba tanítás, napközi, illetve óvoda után jönnek a kicsik. S hogy mi egyebet csinálnak?

– Mindent, amit egy optimális családban. Sütünk, főzünk, kertészkedünk, takarítunk, igyekszünk megismertetni, elfogadtatni a szokásokat, az együttélés szabályait. A szülőktől tudom, hogy amit itt úgymond megtanultak a gyerekek, azt igyekeznek otthon is átadni. Például rászólnak a testvéreikre, ha azelőtt kezdenének hozzá az evéshez, mielőtt mindenki szedett volna a tányérjába.

Virág és vakaró

Sorra gördülnek az autók a Ház elé, többek között a díszvendégek: Mádl Dalma a leköszönt, illetve Schmittné Makray Katalin az új köztársasági elnök felesége, valamint Bernáth Ildikó a Nemzeti Erőforrás Minisztérium képviselőjében. Őket illetik a virágcsokrok, melyek átadása után a gyerekek kézenfogva vezetik a vendégeket a helyükre. S ezzel nincs vége, a gyerekek, miként jó vendéglátókhöz illik, felsorakoznak, kezükben egy-egy tányér finomsággal. A sort Lakatos Ilonka vezeti, aki így kínálja az első vendéget: „Tessék venni, vakaró, édesanyám süttel!”

Mint a vezetőtől megtudom, nem csak az ő édesanyja készült a vendéglátásra. Béres Lászlóné minden egyes családhoz maga vitte el a meghívót. Mint meséli, szinte mindenhol az volt az első kérdés: „És én mit vigyek, hiszen üres kézzel nem illik vendégségbe menni!”

A Ház „lakói” is készültek: csillogó szemekkel adják elő gitárkíséret mellett Isten-dicsőítő dalaikat. A csúcspontot azonban a cigány nótára előadott cigánytánc, amit hatalmas jókedv és taps kísér.

Nem jöttek üres kézzel a vendégek sem: a kedves szavak mellett a gyermekek Bernáth Ildikótól játékokat, Schmittné Makray Katalintól pedig egy daloskönyvet kaptak. Mádl Dalma asszony előző héten már járt itt látogatóban, s akkor egy karmelita apáca festményét ajándékozta a Háznak. Két éve kapta, s most úgy ítélte meg: ide a legjobb helyre kerül.

A fővédnök

– Csak az idő szab határt annak, hogy milyen meghívásnak teszek eleget. Minden olyan felkérést elfogadok, amelynek alapja a jócselekedet, kivált pedig a cselekvő szeretet. Ilyen a szendrőládi Nemadomfel Ház. Az benne a legcsodálatosabb, hogy fogyatékkal élők adnak másoknak, egészséges gyermekeknek. Biztos vagyok benne, hogy a szálak előbb-utóbb összeérnek, s a szendrőládi példa nyomán létrejöhet egy hálózat az országban – nyilatkozta lapunknak Schmittné Makray Katalin.

Fogyatékosoktól a szegény gyermekeknek

A Nemadomfel Házat a fogyatékos fiatalok által szervezett „Jobb velünk a világ!” 2009-es jótékonysági koncert bevételeiből hozták létre. (Az előző évi koncertet Bőjte Csaba gyermekotthonának támogatására fordították.) A példát Bőjte Csaba erdélyi napközije jelentették. Az ingatlant az önkormányzat biztosította, s a helyiek összefogásával hozták rendbe, s rendezték be. Az első közös vacsorának valót is egy kisgyermek hozta otthonról: gombát és sóskát.

A „Jobb velünk a világ!” rendezvénysorozatot a Nemadomfel Együttes (szintén jelen voltak a megnyitón, s zenéltek is) nyomán létrejött alapítvány hívta életre. Az otthon fenntartásához szükséges összeget az alapítvány havonta utalja át.

Az idei koncert bevételeiből Budapest III. kerületében fogyatékkal élők számára kívánnak otthont építeni. A jótékonysági koncertek fő védnöke a köztársasági elnök felesége, védnökei a volt elnökefeleségek.

Ismersz olyat, akivel szörnyűség történt?

forrás: http://divany.hu/csalad/2010/09/06/nemadomfel_haz/

A szegénységben élő cigány gyerekekről mindenkinek van véleménye, integrációjuk, vagy az ismét felmerült szegregáció általános téma a közéletben. Vannak azonban, akik nem ezzel foglalkoznak, hanem segítenek, amiben tudnak. Közöttük fogyatékosok, akik részt vettek abban, hogy a szendrőládi gyerekeknek foglalkoztató napközijük legyen. Átadták a Nemadomfel Házat.

Csodaszép, meseszerű fekvésű falu Szendrőlád. A Borsod megyei településről legutóbb tavasszal hallhattunk sokat, mert az egyébként is szegény községet különösen súlyosan érintette az árvíz. Ennek most azonban nyoma sincs, részben az adományozóknak köszönhetően. Rendben tartott házak, tiszta udvarok és utak, 1800 lakos. Közülük 1400 cigány, és rengeteg szegénységben élő gyerek. Az ő életminőségükön szeretett volna javítani a Nem Adom Fel Alapítvány, és erőfeszítéseiknek köszönhető, hogy ezentúl a Nemadomfel Házban tölthetik délutánjaikat.

Megtanulják, mik az értékek

A Nem Adom Fel Együttes 2007-ben szervezett jótékonyági koncertet a Papp László Sportarénában. A felkért közreműködő művészek igent mondtak, és olyan sikeres lett végül a rendezvény, hogy 11,5 millió forintos bevételt sikerült összehozni. Ezt a Bőjte Csaba szerzetes által létrehozott gyermekmentő szervezet kapta, és ez szolgált anyagi forrásul a csíksomlyói árvaház felújítására, ahova idén nyáron be is költözhettek az árvák. A siker arra ösztönözte a zenekart, hogy egy újabb koncertet szervezzenek, és így segítsék a szendrőládi napközi létrehozását.

Magyarországon mintegy 750 ezer gyermek él szegénységben, ebből legalább 430 ezer valóban nagy nélkülözésben. Közülük sokan az intézményi kereteken kívül, azaz iskola után, nagyon kevés olyan támogatást kapnak, amely segíthet a későbbi beilleszkedéshez szükséges készségek, motivációk kifejlődésében. „Ezt a támogatást kívánja megadni a Nemadomfel Ház” – mondta Dely Géza, a Nem Adom Fel Alapítvány vezetője. „A legfontosabb része a programnak, hogy a gyerekek megtanuljanak gazdálkodni a közös értékekkel, igényesek legyenek a rendre, a szépre és a jó értelemben vett gyarapodásra.”

A falu kicsi, majdnem túlfutunk rajta, de a végén láthatósági mellényt viselő emberek mutatják, hol maradt még parkolóhely az útszélen. A kis ház udvara tele van, szépen

kiöltözött emberek hallgatják az éppen akkor beszédére készülő Mádl Dalmát. A hűvös időben kicsit fáznak a gyerekek, így rövidre fogja beszédét a kezdeményezést támogató egykori köztársasági elnök felesége, és átadja a szót Schmitt Pál nejének, Makray Katalinnak. Illusztris vendégek, jelen van Bernáth Ildikó miniszteri biztos is, és alapvetően ugyanazt hangsúlyozzák: példaértékű összefogás eredménye a Nemadomfel Ház. Az ünnepélyes átadót követően volt alkalmunk kicsit jobban megismerni azokat, akiknek a ház köszönhető, és azokat is, akik kicsattantak a boldogságtól, hogy végre birtokba vehetik azt.

"Mindannyian elég gazdagok vagyunk" - megint jobb velünk a világ

forrás:

http://civilhitek.asznet.hu/index.php?option=com_content&task=view&id=497&Itemid=78

A Nemadomfel együttes tavalyi, példaértékű kezdeményezése folytatódik - idén a hátrányos helyzetű roma gyerekek felzárkóztatásáért szólnak a dalok október 18-án a Papp László Sportarénában. Már biztos, hogy hatvan-hetven vidékről érkező személyt budapesti családok fogadnak be a hétvégére, míg a befolyt összeget a borsodi szendrőládi napközire fordítják. Bővül a repertoár is: Böjte Csaba Istentiszteletet tart, a Ráday könyvesházban aukció lesz, és a nyolc napja indult zarándokok utolsó lépéseihez bárki csatlakozhat. Dely Gézáat kérdeztük a részletekről.

A jótékonysági koncert a roma gyerekek felzárkóztatásának fontosságára hívja fel a figyelmet. Hazánk legnagyobb (6-700 000 főre becsült) kisebbségének egészségi állapota, táplálkozása, oktatása kisgyermek kortól kezdődően nem ritkán tragikusnak mondható. A koncert célja, hogy az Erdélyben *Böjte Csaba* ferences szerzetes által kialakított napközi intézményhálózat Magyarországon is megvalósuljon, most először Borsod megyében, Szendrőládon.

A napközikkal a gyerekeknek egy második otthont szeretnének adni, ahol megkaphatják azt, amit a családjuk nem tud megadni. „A tapasztalat azt mutatja, hogy, ha a szülők élete zátonyra futott, ha kicsúszott a lábuk alól a talaj és elvesztették a céljaikat, akkor a gyerekeiknek sem tudják megtanítani, milyen célokat tűzzenek ki maguk elé és hogyan teljesítsék azokat.” – vázolja *Dely Géza*, a Nemadomfel együttes alapítója és a koncert főszervezője a társadalmi probléma mögött rejlő okokat. "Ez nem csak egzisztenciális alapoktól függ, a legnagyobb szegénységben is meg lehet teremteni a gyerekeknek azt a lelki háttérrel, ami szilárd és felvértez az életre, és a legnagyobb gazdagság sem garancia arra, hogy ez sikerül".

Jótékonysági giga koncert - idén másodsorra

Immáron második alkalommal kerül sor a *Jobb velünk a világ!* jótékonysági koncertre, amelynek a Papp László Sport Aréna ad otthont október 18-án. A Magyarországon eddig egyedülálló kezdeményezésben a fogyatékos és hátrányos helyzetben élő emberek fognak össze, hogy az „egészséges” embereken segítsenek, bizonyítva azt, hogy "mindannyian elég gazdagok vagyunk ahhoz, hogy segítsünk másokon".

A koncert fővédnöke *Sólyom Erzsébet*, a köztársasági elnök felesége, védnökei pedig *Göncz Árpádné* és *Mádl Dalma*. A fellépők névsora is változott tavalyhoz képest, így idén többek között a *Republic*, *Kalyi Jag*, *Lovasi András*, *L.L. Junior*, és *Oláh Ibolya* lép fel, de képviselteti magát a hazai blues vonal is, mint *Deák Bill Gyula*, *Ferenczi György*, *Takáts*

Tamás vagy a Lakatos Project.

Az ötlet 2007-ben született meg a Nemadomfel révén, és 2008-ban valósággá is vált. Ekkor az értelmi, mozgás- és látássérült fiatalokból álló együttes, népszerű sztárokkal közösen lépett fel, hatalmas élményt adva a rendezvényre ellátogató több mint nyolc ezer embernek. A befolyt több mint 11 millió forinttal, a Dévai Szent Ferenc Alapítványnak - Bőjte Csaba, dévai ferences szerzetes árváinak – nyújtott támogatást, aminek segítségével idén nyáron Csíksomlyón egy 10 éve üresen álló épületből új otthont adtak át az erdélyi árva gyerekeknek és fiataloknak.

A tavaly tapasztalt hatalmas siker és a valóban példaértékű összefogás felbátorította a Nemadomfel együttes csapatát, hogy haladjanak tovább a megkezdett úton, és most hétvégén, újra összefogjanak a roma gyerekekért. A Nemadomfel Alapítvány elnöke legfontosabbnak azt tartja, hogy a következő generáció minél inkább felelősséget vállalni akaró tagja legyen a társadalomnak. A napközök ebben adhatnának irányt, bátorító kezet. Első lépcsőfok Szendrőlád, és a választás nem véletlen esett rá. "Azért döntöttünk mellettük, mert olyannak éreztük a helyi település- és iskolai vezetést illetve kisebbségi önkormányzatot, hogy valóban szeretnék, hogy jobb legyen velük a világ. Valóban tenni akarnak, és ez megmutatkozik, egy ilyen összefogással lehet jó dolgokat elindítani." – fejtette ki Dely.

Közösséget vállalni - befogadással, zarándokúttal, misével

Ugyanúgy, mint a sérült emberek esetében, a hátrányos helyzetű embereknél is rendkívül fontos, hogy "megéljék a maguk gazdagságát", és úgy tudják magukat definiálni, hogy azzal értéket teremtsenek másoknak. "Sokkal izgalmasabb és több lehetőséget tartogat az élet, ha az ember küldetéseket tud megfogalmazni a maga számára. S ezt ajánlottuk meg az árva gyerekeknek, és most a romák képviselőinek."

Hosszútávon a Nemadomfel Alapítvány „egy jó kovász szeretne lenni”, amely támogatja ennek a kezdeményezésnek magyarországi elterjedését. És, nincsenek egyedül - Vácon már megkezdődtek az ilyen irányú kezdeményezések Bőjte Csaba segítségével. Ami még hiányzik: egy olyan szabályozási rendszer, amely Erdélyben a napközi intézményhálózat kialakulását lehetővé tette, hogy ugyanez idehaza is megvalósulhasson.

A koncert kulcsszava - ahol sérült és hátrányos helyzetű fiatalokért egyaránt küzdenek - a közösség vállalás. S ez értendő a fellépőkre és a koncertre ellátogatókra egyaránt A közös produkciók révén, olyat szeretnének nyújtani, ami bárhol megállná a helyét, mind szervezésben, mind technikában, mind az előadások minőségében - de természetesen az ügyre fókuszálva, teret engednek az egyéni elképzeléseknek is. Tavaly lehetett látni, hogy

többekben volt arra igénye, hogy saját tehetségüket közreadják és segítsenek - nekik idén lesz két kis színpad is, ahol (kettőtől - fél hatig) különböző produkciók lesznek láthatók. Ami még plusz: lesz vásár, ahol sérült és roma származású kézművesek által készített használati és dísz tárgyak cserélnek gazdát, de látható lesz *Simon András* grafikáiból, valamint *Varga Imre* fotográfus művész fotóiból összeállított kiállítás is.

És, nincs vége a sornak - idén több keretrendezvény kapcsolódik a megmozduláshoz. Szombaton Bőjte Csaba istentiszteletet ad a Szent István Bazilikában a Dévai Szent Ferenc Alapítvány árváinak részvételével - mintát mutatva arról, hogyan válhatnak támogatottakból segítők. A koncert napján, azaz vasárnap délelőtt aukciót rendeznek a Ráday könyvesházban, ahol neves képzőművészek alkotásai kerülnek a kalapács alá és ezekből befolyt bevételek is a nemes célhoz járulnak hozzá.

A közös vállalat azonban nemcsak a fentebb, a szervezésben tevékenyen résztvevőkre vonatkozik, a rendezvénynek van még egy fontos pontja. Ugyanis ennek a "mozgalomnak" a keretében sok olyan roma gyermek és felnőtt is eljöhet, akik még sohasem jártak Budapesten, mindezt a „Befogadó szeretett programnak” köszönhetően. A szervezők templomok illetve a budapesti családok támogatást kérték, hogy a roma gyerekek, felnőttek számára segítsenek a szállás és belépők biztosításában a hétvégére. S pozitív példaként kiemelendő, hogy csak a budapesti családok 60-70 főt tudnak elszállásolni.

Dely Géza szerint ez a fajta közösség vállalás a fő üzenete az eseménynek. "Ha valaki az esemény mellé áll, akkor nemcsak a célt segíti megvalósulni, hanem lelki többletet is hozzátesz: mert küzdeni kell, hogy jobb legyen a világ."

Megnyitotta kapuit a szendrőládi Nemadomfel Ház

forrás: <http://kultura.hu/main.php?folderID=911&ctag=articlelist&iid=1&articleID=305336>

Az országban elsőként a Borsod megyei Szendrőládon nyitotta meg kapuit a Nemadomfel Ház, a különleges kiegészítő otthon nyitórendezvényét szerdán tartották, az eseményen részt vett Schmittné Makray Katalin, a köztársasági elnök felesége, Mádl Dalma, a volt köztársasági elnök felesége, valamint Bernáth Ildikó miniszteri biztos.

(MTI) - Virággal és műsorral köszöntötték a szendrőládi gyerekek, a Nemadomfel ház "lakói" a fővárosból érkező vendégeket, a lelkes kis közösség iskola után ide érkezik, ahol pedagógusok, helyiek segítségével játékos formában, közös munkával ismerhetik meg mindazt, amit optimális körülmények között egy családban megkapnak. Napközben tartózkodnak az épületben, amelyet udvar és egy általuk megművelt kert vesz körül.

Schmittné Makray Katalin azt mondta: nagyon örül annak, hogy első útja alkalmával épp Szendrőládon vehetett részt ezen a nem mindennapi átadási ünnepségen, amely nemcsak az országban, de a világon is példaértékű. Tapasztalatai szerint a település szép, rendezett, itt igény van arra, hogy tanuljanak a gyerekek, jussanak valamire az életben, és ezért önmaguk is tesznek valamit.

A családi nevelést kiegészítő otthon számára az önkormányzat ajánlott fel ingatlant. A Nemadomfel Házat mintegy húsz, öt-tíz éves gyerek "tölti meg étellel". Az érdeklődési körüknek megfelelően foglalkoznak velük, és mindehhez kikérik a szülők véleményét is.

Az otthont adományokból valósították meg, első forrása a fogyatékos fiatalok által szervezett 2009-es Jobb velünk a világ! koncert bevétele volt. Emellett a helyiek felajánlásai, közösségek, szervezetek járultak hozzá a ház kialakításához.

Papp Szabolcs, a Jobb velünk a világ! kerekesszékes szövegíró személyes példáját is említve azt mondta: a program célja, hogy játékkal, sporttal, művészetekkel járuljanak hozzá a mélyszegénységből kikerülő, főként cigány származású gyerekek felzárkózásához, integrációs lehetőségeihez.